

Redegjørelse om våre aktsomhetsvurderinger 2023

MELHUS
BANKEN

Innhold

Bakgrunn	1
Om banken	3
Organisering	3
Bankens styrende organer	3
Forankring av arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	4
Negative konsekvenser og risiko	5
Vesentlige risikoområder i vår egen virksomhet og tiltak for å begrense risiko	5
Vesentlige risikoområder i leverandørkjeden og tiltak for å begrense risiko	5
Implementering og varslingskanaler	6
Kontakt	7
Dato for godkjenning av styret	7

Bakgrunn

Melhus Sparebank (Melhusbanken) følger åpenhetsloven som pålegger større virksomheter å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for å unngå negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i virksomhetens leverandørkjede.

Loven omhandler virksomheters åpenhet og arbeid med og for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold både i egen og leverandørers drift.

Som et resultat av økende bevissthet om betydningen av ansvarlig forretningspraksis utfører banken aktsomhetsvurderinger av sin leverandørkjede. Disse bygger på FNs retningsgivende prinsipper for ansvarlig næringsliv og menneskerettigheter (UN Guiding Principles – UNGP) og Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) sin veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

For å oppfylle loven og disse internasjonale standardene, må virksomhetene gjennomføre en prosess for aktsomhetsvurderingene som innebærer å:

- a. forankre ansvarlighet i virksomhetens retningslinjer.
- b. kartlegge og vurdere faktiske og mulige negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som virksomheten enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til virksomhetens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere.
- c. iverksette egnede tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser basert på virksomhetens prioriteringer og vurderinger.
- d. følge med på gjennomføring og resultater av tiltak.
- e. kommunisere med berørte interessenter og rettighetshavere om hvordan negative konsekvenser er håndtert.

f. sørge for eller samarbeide om gjenoppretting og erstatning der dette er nødvendig.

Loven spesifiserer at:

«aktsomhetsvurderingene skal utføres regelmessig og stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art, konteksten virksomheten finner sted innenfor, og alvorlighetsgraden av og sannsynligheten for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold»¹

I tråd med formålet om å fremme større åpenhet om risiko for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, pålegges omfattede virksomheter å offentliggjøre en redegjørelse om aktsomhetsvurderingene. Denne skal minst inneholde:

- a. en generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og mulige negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
- b. opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger.
- c. opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.

Dette dokumentet skal sørge for at MelhusBanken oppfyller sin plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderingene.

Dokumentet vil oppdateres og offentliggjøres årlig innen 30. juni. Det vil også oppdateres ved vesentlige endringer i virksomhetens risikovurderinger.

¹ <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-06-18-99>

Om banken

Melhusbanken er en lokalbank med historie som strekker seg tilbake 1840 og er en av Norges eldste sparebanker. Banken har hovedkontor på Melhus med filialer i Trondheim, Heimdal, Ler og Korsvegen. Bankens egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs under tickeren «MELG».

Vi har som mål å være hovedbank til kunder som verdsetter service og personlig rådgivning, i tillegg til enkel hverdagsbank og gode digitale løsninger. Vi setter vi alltid kundens behov først, og det er det som ligger til grunn for vårt merkeløfte. Hjelp til gode valg. Alltid! Hos oss får du råd tilpasset din situasjon, og du skal alltid være trygg på at du får god økonomisk rådgiving.

Bankens hovedmarked er lokalområdet rundt Melhus og Trondheim, banken har også en mindre andel kunder i andre deler av landet som har en naturlig tilknytning til banken eller lokalområdet.

Organisering

Melhusbanken er en selvstendig sparebank som er en del av Eika Alliansen.

Eika Alliansen består av alliansebankene, konsernet Eika Gruppen og selskapet Eika Boligkreditt, som er heleid av alliansebankene. Konsernet Eika Gruppen består av morselskapet Eika Gruppen AS, og datterselskapene Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling. Eika Gruppens kjernevirksomhet er å sørge for at lokalbankene har moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og effektive produktleveranser, inkludert å sørge for anskaffelser på vegne av bank. Eika Boligkreditt er alliansebankenes kredittforetak, med konsesjon til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Hovedformålet er å sikre bankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering.

Banken hadde ved slutten av året 59 ansatte i bankdrift, samt 4 ansatte i kantine/renhold/vaktmester. Antall årsverk i bankdrift utgjorde 56,7 og totalt 59,2 årsverk i hele banken. Banken hadde fordeling på 62% kvinner og 38% menn blant de ansatte.

Melhusbanken ønsker å være en pådriver for mangfold og likestilling, både internt og i lokalsamfunnet. For å oppnå fornøyde kunder og være en attraktiv arbeidsplass, må vi speile samfunnet vi er en del av. Ulikhet i kjønn, alder, etnisitet, seksuell orientering, kulturell bakgrunn, funksjonsevne, livssyn, kompetanse og erfaring gir oss flere perspektiver og gjør oss sterkere rustet til å løse utfordringer og skape de beste kundeopplevelsene. Mangfold bidrar til bedre beslutninger.

Bankens styrende organer

Eiere

Banken har utstedt egenkapitalbevis som fritt kan omsettes på Oslo Børs under tickeren «MELG». Egenkapitalbevisene er alle utført i samme klasse og eierandelen til egenkapitalbevisiere er 36,3%, resten av eierskapet er gjennom bankens grunnfondskapital.

Bankens fem største enkelteiere av EK bevis er per dags dato:

Navn	Antall EK bevis	Prosentvis eierandel
Forsvarets Personellservice	251 300	9,05 %
Thore Hyggen	135 000	4,86 %
Verdipapirfondet Eika Utbytte	125 444	4,52 %
Unne Invest AS	107 089	3,86 %
Rakon Eiendom AS	82 790	2,98 %

Generalforsamling

Bankens øverste organ er generalforsamlingen. Generalforsamlingen består av til sammen 24 representanter og er sammensatt av 9 egenkapitalbeviservalgte, 6 kundevalgte, 6 ansattvalgte og 3 offentlig valgte representanter.

Generalforsamlingen velger bankens styre og fastsetter styrets honorar. Styret er generalforsamlingens organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av banken.

Styret

Styret består av 6 personer valgt av generalforsamlingen og 2 ansattvalgte medlemmer. Alle styrerepresentanter velges for 2 år av gangen. Generalforsamlingen velger styrets leder og styrets nestleder. Generalforsamlingen har fastsatt en egen instruks for styrets arbeid.

Styrets leder er Bjarne Berg. Har vært medlem av styret siden 2004. Utdannet Sivilmarkedsfører fra BI og arbeider som daglig leder i Rosenborg Reklame AS. Rosenborg Reklame AS er bankens eksterne forbindelse innen markedsføring.

Bankens ledelse

Bankens ledergruppe består av 7 ledere. Banksjef, Ragnar Torland, rapporterer til styret. Banksjef har det overordnede ansvar for ledergruppen og bankens daglige drift. Banksjef er utdannet statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole og tilleggstudium fra samme høyskole innenfor strategi og ledelse. Han har variert yrkesmessig bakgrunn med erfaring fra revisjon og rådgiving fra større internasjonalt revisjonsselskap og ledererfaring fra finansbransjen. Banksjef ble ansatt i 2013.

Forankring av arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Finansnæringens samfunnsansvar er å skape verdier og drive lønnsomt uten at det går på bekostning av mennesker rundt oss, miljø, eller er i strid med grunnleggende etiske prinsipper.

Sparebankene ble opprettet for å sikre økonomisk trygghet, utvikling og livskraftige lokalsamfunn. Melhusbanken har i 183 år vært med på ulike samfunnsendringer og engasjert seg sterkt i lokal utvikling og bidratt til lokalsamfunnet.

Melhusbankens rolle i vekst og utvikling for privatkunder, næringsliv og lokalsamfunnet vil fremover bli viktigere enn noen gang. Alle våre produkter, tjenester og vår virksomhet skal være i tråd med internasjonale menneskerettighetsstandarder og standarder for anstendige arbeidsforhold. Virksomheten vår følger FNs retningsgivende prinsipper for ansvarlig næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv.

Eika Gruppen og Eika Boligkreditt arbeider sammen med bankene i utvikling av produkter, bankens systemer og verktøy, og kompetansetilbudet til bankenes ansatte. De bidrar også med å sikre god miljøledelse og bærekraftige valg i egne organisasjoner og overfor leverandører og samarbeidspartnere. Bærekraft og samfunnsansvar innarbeides derfor i hele organisasjonen, både i form av retningslinjer og kultur/holdninger.

Bærekraft er også en av seks områder i vår handlingsplan. Dette sikrer at banken er en positiv bidragsyter i spørsmål rettet mot bærekraft samtidig som vi ikke medvirker til miljøødeleggelser, korrupsjon eller brudd på grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter.

I tråd med åpenhetsloven, gjennomfører vi aktsomhetsvurderinger for egen virksomhet og leverandørkjede. Bankens tidligere ikke vært omfattet av åpenhetsloven, og vi etterstreber å oppdatere både policyer og retningslinjer for anskaffelser og bærekraft i loven i tiden fremover.

Banken redegjør årlig offentlig om aktsomhetsvurderingene og svarer på informasjonsforespørsler om hvordan vi jobber for å sikre respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med våre tjenester.

Negative konsekvenser og risiko

Vi gjennomfører jevnlig risikovurderinger knyttet til negative konsekvenser og risiko for Mennesker eller samfunn knyttet til vår virksomhet. I 2023 har vi ikke avdekket faktiske negative konsekvenser.

Vesentlige risikoområder i vår egen virksomhet og tiltak for å begrense risiko

Den største risikoen i egen virksomhet kan knyttes til psykososial helse til ansatte og kan ramme ansattes mentale helse, inkludering og tilhørighet.

For å ha friske ansatte og være en attraktiv arbeidsplass, må vi speile samfunnet vi er en del av. Ulikhet i kjønn, alder, etnisitet, seksuell orientering, kulturell bakgrunn, funksjonsevne, livssyn, kompetanse og erfaring gir oss flere perspektiver og gjør oss sterkere rustet til å løse utfordringer og skape de beste kundeopplevelsene. Mangfold bidrar til bedre beslutninger.

Banken gjennomfører flere psykososiale tiltak i form av sosiale sammenkomster som er universalt tilpasset alle ansatte. Vi har også flere arrangementer i arbeidstiden som alle ansatte deltar på. Vi hadde i mai 2023 foredrag om «Hodebra arbeidsliv» i regi av NAV.

Banken har et verneombud som sammen med ledelsen ivaretar arbeidsmiljølovens regler om arbeidsmiljø og HMS. Det er så langt lagt mest vekt på at den enkelte skal ha en godt tilpasset arbeidsplass. Det har i 2022 ikke forekommet skader eller ulykker i virksomheten. Korttid sykefravær for 2022 ble på 1,5 %, mot 1,1 % i 2021. Av dette representerer 0,8 % egenmeldt fravær. Langtidsfravær utgjorde i sum 2,4 % i 2022, ned fra 5,1 % i 2021.

Vi har gjennomført årlige medarbeiderundersøkelser gjennom mange år, og har benyttet dette som grunnlag for åpne diskusjoner om arbeidsmiljø. Fra 2023 har vi gått over til en ny modell for medarbeiderundersøkelser, med færre spørsmål og hyppigere målinger. Dette tror vi gir mer, og bedre, løpende fokus på arbeidsmiljøet.

Vesentlige risikoområder i leverandørkjeden og tiltak for å begrense risiko

Banken har gjennom første halvår 2023 hatt omfattende kartlegging av sine leverandører og deres underleverandører. Denne oversikten og jobben vil brukes videre i arbeidet med aktsomhetsvurderinger og i arbeid med åpenhetsloven fremover.

De fleste større avtaler banken har med eksterne leverandører, anskaffes gjennom Eika Gruppen på vegne av Eika-bankene. Styret i Eika Gruppen har vedtatt policy for anskaffelser og utkontraktering samt oppdatert policy for bærekraft med krav om aktsomhetsvurdering av avtaler inngått av Eika Gruppen. Dette gjelder også for avtaler som inngås av Eika Gruppen på vegne av bankene.

Melhusbanken har i hovedsak leverandører innenfor tre bransjer: Kontorrekvisita, IKT materiell og tjenester samt den siste tiden innenfor bygg- og anleggsvirksomhet.

Produksjon av kontorrekvisita inkluderer et bredt spekter av produkter som ulike typer pinner og tusjer, metallartikler som stiftmaskiner og hullmaskiner, papirprodukter og andre engangsobjekter. På et generelt nivå er risikoen knyttet til produksjonen, både montering og produksjon av komponenter, samt utvinning av råvarer. Dette er i hovedsak en konsekvens av at produksjonen er tungt plassert i Kina og andre asiatiske land

der lav lønn, urimelig overtid, problemer rundt helse og sikkerhet samt utnyttning av fremmedarbeidere er vanlig.²

Produksjon av produkter innen informasjonsteknologisektoren skjer i stor grad i de samme landene som kontorrekvisita, med de samme problemene knyttet opp mot menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Her er det meste av utstyret anskaffet av Eika Gruppen på vegne av bankene, og iht. rutiner satt av alliansen.

Banken har gjennom årene 2019-2023 rehabilitert og bygd nytt bankbygg sentralt på Melhus med mange involverte underentreprenører. Bankens hovedentreprenør og prosjektleder har vært Consto AS. Selskapet har selv satt et stort søkelys på åpenhet og menneskerettigheter.³

Karl Knudsen AS har vært byggherres (banken) representant på byggeplassen. De har på vegne av byggherre gjennomført rutinemessige vernerunder hos entreprenører på byggeområdet. De har kontrollert at prosjektet har blitt utført som avtalt og i henhold til alle forskrifter og retningslinjer satt av banken og lokale myndigheter.

Det er godt kjent at byggebransjen tidvis har store problemer med bruk av arbeidere med dårlige betingelser fra øst i Europa, spesielt fra landene Polen, Litauen, Latvia og Estland.

Leverandørkjedene for enkelte bygg- og anleggsmaterialer er komplekse og fragmenterte over hele verden. Dette fører til begrenset sporbarhet og lite åpenhet, noe som øker risikonivået for brudd på menneskerettigheter og miljøhensyn. Risikoen er størst nedover i leverandørkjeden, hvor råvarer utvinnes og bearbeides. Latvia er vurdert av DFØ (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring) til å ha middels høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter i forbindelse med utvinning og foredling av trevirke.⁴

Samtidig har vi i 2023 blitt miljøfyrtårnsertifisert. Dette innebærer blant annet at vi har uestedt en omfattende spørreundersøkelse til vår leverandørkjede. Totalt ble undersøkelsen sendt til 114 leverandører, hvorav 73 besvarte. 15 av våre leverandører er miljøfyrtårnsertifisert og 13 er ISO14001 sertifisert. Vi tar dette med inn som et risikomoment i våre aktsomhetsvurderinger av leverandører.

Melhusbanken støtter opp under arbeidet for økt åpenhet, bekjempelse av menneskerettighetsbrudd og rettigheten til anstendige arbeidsforhold. Vi vil arbeide videre med våre leverandører gjennom aktsomhetsvurderinger av vår leverandørkjede.

Implementering og varslingskanaler

Banken har rutiner og interne varslingskanaler for kritikkverdige forhold. Disse er tilgjengelige via bankens intranett, hvor alle ansatte har tilgang.

Personvern er av avgjørende betydning i dagens digitale tidsalder. Melhusbanken har et sterkt engasjement for å beskytte kundenes personlige informasjon og håndterer den i samsvar med gjeldende personvernlover og -forskrifter.

Melhusbanken har en egen personvernerklæring som gir informasjon om hvordan vi samler inn, bruker, lagrer og deler personopplysninger. Banken ber alltid om samtykke fra kundene før vi behandler deres personlige data og gir klare retningslinjer for hvordan disse opplysningene brukes.

² <https://anskaffelser.no/berekraftige-anskaffingar/menneskerettigheter/hoyrisikolisten/kjop-av-kontorrekvisita-sosialt-ansvar>

³ <https://consto.no/baerekraft-helse-og-miljo/apenhetsloven/>

⁴ <https://anskaffelser.no/berekraftige-anskaffingar/menneskerettigheter/hoyrisikolisten/kjop-av-bygg-og-anleggsmaterialer-stein-trevirke-og-metall-sosialt-ansvar>

Videre tar Melhusbanken alle nødvendige tiltak for å sikre at kundenes personopplysninger er trygge. Dette inkluderer bruk av sikkerhetstiltak som kryptering, begrensninger på tilgang til informasjon og regelmessig overvåking av systemene for å oppdage og håndtere eventuelle sikkerhetstrusler. Mer informasjon finnes på våre hjemmesider og under «Samtykker».

Vi iverksetter vår forpliktelse til grunnleggende menneskerettigheter i tråd med «aktsomhetshjulet» for ansvarlig næringsliv. Dette innebærer at;

- Øverste ansvar ligger hos bankens ledelse og styre
- Alle ansatte gjøres oppmerksom på våre forpliktelser og sin rolle i å bidra til gjennomføring
- Vi gjennomfører aktsomhetsvurderinger for vår leverandørkjede og krever det samme fra våre leverandører
- Vi følger opp informasjon om negative konsekvenser og vesentlige risiko for ansatte og andre berørt av vår virksomhet.

Figur: OECD, Aktsomhetshjulet

Kontakt

For spørsmål om denne redegjørelsen og vår tilnærming til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, kontakt selskapets Leder for Økonomi og Forretningsutvikling.

Dato for godkjenning av styret

Redegjørelsen ble styrebehandlet 15.06.2023.

